

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-01
Besvaras senast
2021-12-08 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:387 Erkännande av folkmordet 1915

Den 11 mars 2010 tillkännagav riksdagen för regeringen att Sverige ska erkänna folkmordet 1915 på armenier, assyrier/syrianer, kaldéer och pontiska greker, att Sverige bör verka inom EU och FN för ett internationellt erkännande av folkmordet 1915 på armenier, assyrier/syrianer, kaldéer och pontiska greker och att Sverige bör verka för att Turkiet erkänner folkmordet 1915 på armenier, assyrier/syrianer, kaldéer och pontiska greker.

Sedan riksdagens erkännande har dessvärre inga regeringar hittills erkänt folkmordet i enlighet med riksdagens tillkännagivande. I valrörelsen 2014 besökte Stefan Löfven Södertälje och lovade att driva frågan om att regeringen skulle erkänna folkmordet – om Socialdemokraterna vann valet. I en intervju med Assyria TV sa han: ”Har vi fattat beslut i riksdagen så ska vi naturligtvis fullfölja det. Det är absolut min målsättning.”

Socialdemokraterna har även ett kongressbeslut sedan 2009 om ett erkännande av folkmordet.

Det har dock visat sig vara tomma ord. När Stefan Löfven och Socialdemokraterna väl vann valet 2014 och Stefan Löfven blev statsminister lät det helt annorlunda.

I maj 2018 sa statsministern till SVT: ”Jag har gjort det jag sa, jag tog det till en utredning, den rapporten visade att det här är en oerhört komplex fråga. Det är en sak för ett parlament att erkänna folkmord, det är en annan sak för en regering.” Och på en direkt fråga om regeringen tänkte erkänna folkmordet svarade han: ”Regeringen har inte någon plan på det, nej.”

I ett svar månaden efter på en skriftlig fråga (2017/18:1418) svarar utrikesminister Margot Wallström att det är komplicerat: ”Frågor om hur en regering bör förhålla sig till, och benämna, massövergrepp långt bak i tiden är komplicerade och innehåller flera folkrättsliga, konstitutionella, straffrättsliga och politiska aspekter som vi inte kan bortse från.”

Regeringen har alltså svikit sina utlovade löften och inte heller hörsammat riksdagens beslut.

I ett svar på en ny skriftlig fråga (2019/20:1683) upprepar utrikesminister Ann

Linde ordagrant det som Margot Wallström tidigare svarade. I ett annat svar på en skriftlig fråga (2020/21:2589), med anledning av minnesdagen för folkmordet, om varför inte den svenska regeringen erkänner folkmordet i enlighet med riksdagens beslut och de tidigare utfästelser och löften som getts om ett erkännande, svarar utrikesminister Ann Linde att "för regeringens del råder ingen tvekan om att det begicks fruktansvärda massövergrepp mot den armeniska folkgruppen och andra minoriteter i det sönderfallande Osmanska riket under tiden för det första världskriget" och att hon i svar på riksdagsfråga 2020/21:2535 har redogjort för regeringens hållning i frågan.

Med anledning av att USA:s president, i samband med minnesdagen i år, gick ut och erkände massmorden på armenier och andra kristna minoriteter i Osmanska riket som ett folkmord undrade jag i en ny skriftlig fråga (2020/21:2652) om USA:s presidents beslut påverkade den svenska regeringen att göra detsamma och därmed följa riksdagens beslut och sina egna tidigare vallöften och kongressbeslut.

Utrikesministern svarade att hon "har stor respekt och förståelse för frågan och engagemanget det väcker. Vi följer frågan kontinuerligt. Det råder ingen tvekan om att det begicks fruktansvärda dåd mot den armeniska folkgruppen och andra minoriteter i det sönderfallande Osmanska riket under tiden för det första världskriget" och att "frågor om hur en regering bör benämna massövergrepp, vilket är ett samlingsbegrepp för mycket allvarliga övergrepp och kränkningar mot mänskliga rättigheter, i det förflutna är komplicerade och innehåller flera rättsliga och politiska aspekter".

I Storbritannien överlämnades den 9 november ett förslag till det brittiska underhuset om att uppmana Hennes Majestäts regering att formellt erkänna det armeniska folkmordet för att upprätta en årlig åminnelse av offren för folkmordet. Förslaget åtnjuter brett stöd och väntas antas den 18 mars 2022.

I Israel lade flera parlamentsledamöter samma dag fram förslag om att officiellt erkänna det armeniska folkmordet och hålla en minnesdag för det varje år den 24 april.

Det är nu inte mindre än 31 länder som officiellt erkänner det armeniska folkmordet och fler länder lär alltså följa.

Det är nu också mindre än ett år kvar till valet i Sverige och den

socialdemokratiskt ledda regeringen har nu inte lång tid kvar för att kunna uppfylla det löfte man gav 2014 men sedan dess svikit.

Av denna anledning frågade jag utrikesministern om hon och regeringen bland sina sista åtgärder avsåg följa upp sitt vallöfte och erkänna folkmordet 1915 som just ett folkmord.

Efter att statsminister Stefan Löfven den 10 november lämnat in sin begäran om entledigande som statsminister besvarades min fråga med att ”som utgångspunkt besvarar en övergångsregering inte interpellationer eller skriftliga frågor. Vissa frågor, bl.a. frågor som rör EU-ärenden eller rena sakförhållanden, kan det dock bli aktuellt att besvara. Bedömningen är att denna skriftliga fråga inte är sådan att den bör besvaras av en övergångsregering. Frågan kommer därför inte att besvaras.”

Nu har en ny statsminister tillträtt och en regering är på plats.

Av denna anledning vill jag åter fråga utrikesminister Ann Linde:

Avser ministern och regeringen att bland sina sista åtgärder följa upp sitt vallöfte och erkänna folkmordet 1915 som just ett folkmord?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch